

Bachelor Logopedie Zuyd Hogeschool

**Verslag van de beperkte opleidingsbeoordeling
2 en 3 december 2019**

Colofon

Instelling en opleiding

Zuyd Hogeschool
Nieuw Eyckholt 300
6419 DJ Heerlen
Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg: positief

Opleiding:	B Logopedie
Locatie:	Heerlen
Variant:	Voltijd
Croho-nummer:	34578

Visitatiecommissie

Karina Visscher, voorzitter
Karin Neijenhuis, deskundige
Rudy Vandevoorde, deskundige
Perry van Loon, student-lid
Titia Busing, secretaris
De commissie is vooraf voorgelegd aan de NVAO.

De visitatie is uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van
AeQui VBI
Vlindersingel 220
3544 VM Utrecht
www.AeQui.nl

Dit document laat zich het beste dubbelzijdig afdrukken.

Inhoudsopgave

Colofon	2
Inhoudsopgave	3
Inleiding	6
1. Beoogde leerresultaten	8
2. Onderwijsleeromgeving	11
3. Toetsing	17
4. Gerealiseerde leerresultaten	21
Bijlagen	25
Bijlage 1 Bijzonder kenmerk IPOS	26
Bijlage 2 Visitatiecommissie	31
Bijlage 3 Programma visitatie	32
Bijlage 4 Bestudeerde documenten	33

Samenvatting

Op 2 en 3 december 2019 is de bacheloropleiding Logopedie van Zuyd Hogeschool geïnspecteerd door een commissie van AeQui. Het totaaloordeel van de commissie is **positief**, de opleiding voldoet aan alle standaarden.

Beoogde leerresultaten

De commissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleiding aan deze standaard **voldoet**. De beoogde leerresultaten zijn wat betreft niveau en oriëntatie passend geconcretiseerd. Ook voldoen deze aan internationale eisen en zijn ze onderschreven door het beroepenveld. De opleiding hanteert de zeven rollen van het landelijk opleidingsprofiel als beoogde leerresultaten en kapstok voor de toetsing en beoordeling (zie ook standaard 3). De opleiding heeft de leerresultaten gerelateerd aan EQF niveau 6. Hoewel de commissie de logodynamic-schijf een waardevol instrument vindt, heeft zij de indruk dat dit vooral een intern bruikbaar instrument is en dat de implementatie hiervan nog verder handen en voeten dient te krijgen. Het verduidelijken van het doel van dit instrument kan hierbij helpend zijn. De commissie constateert dat de opleiding, middels de betrokken werkveldadviescommissie en docenten die werkzaam zijn (geweest) in de beroepspraktijk, adequaat is afgestemd op de beroepspraktijk.

Onderwijsleeromgeving

De commissie heeft vastgesteld dat de onderwijsleeromgeving studenten in staat stelt de beoogde leerresultaten te bereiken en dat de opleiding aan deze standaard **voldoet**. Het curriculum kent in de eerste twee jaar met de blokken, thema's en leerlijnen een degelijke opzet. In het derde en vier jaar, het zogenaamde Top-traject, hebben studenten veel ruimte om hun eigen invulling te geven aan het programma. Met het leerbedrijf en de drie stages is er voor studenten voldoende gelegenheid om zich te oriënteren op de beroepspraktijk en relevante vaardigheden te oefenen.

De commissie stelt vast dat de opleiding een doorwrochte leerlijn op het gebied van onderzoeksvaardigheden heeft ontwikkeld. De opleiding kent een kleinschalige en interactieve sfeer. De benaderbaarheid van docenten, de communities of practice, de verschillende thesis- en stagekringen en de begeleiding van studenten dragen daar in belangrijke mate aan bij. De opleiding sluit aan bij de kwalificaties van

de instromende studenten. Docenten zijn zeer deskundig, betrokken en benaderbaar. De commissie is van mening dat de opleiding op het gebied van IPOS een voortrekkersrol vervult. Dit wordt bevestigd door de aanvragen van andere instellingen om de opleiding in dit kader te bezoeken. De commissie stelt bovendien vast dat de noodzaak aan IPOS door zowel docenten als studenten wordt onderschreven.

Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat toetsstelsel. De beoogde leerresultaten c.q. de zeven rollen van het OBLN vormen de kapstok van het toetsstelsel. Het toetsstelsel omvat een toetsplan, gericht op de visie inzake toetsing, en een toetshuis, waarin de uitgangspunten voor toetsing nader zijn uitgewerkt. Er worden effectieve maatregelen genomen om de validiteit, betrouwbaarheid en transparantie van de toetsing te borgen. Het gebruik van toetsmatrijzen, rubrics, het vier-ogen principe, de PDCA-cyclus en de ondersteuning van de toetscommissie dragen daar in belangrijke mate aan bij. De bestudeerde toetsen zijn van voldoende niveau en de opleiding gebruikt een variëteit aan toetsvormen. Met de doorstroomassessments vindt een meer integrale beoordeling van de rollen plaats.

De examencommissie neemt adequate maatregelen om de kwaliteit van toetsing en het eindniveau van de opleiding te borgen. Daartoe worden kalibratiesessies belegd, worden toetsen en afstudeerwerken periodiek en steekproefsgewijs bekeken door de examencommissie. De toetscommissie heeft een ondersteunende rol naar docenten. De commissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleiding aan deze standaard **voldoet**.

Gerealiseerde leerresultaten

De commissie stelt vast dat de opleiding de beoogde leerresultaten realiseert. De opleiding kent een degelijk en zorgvuldig afstudeerproces. Het eindniveau wordt bepaald met behulp van de stage en de bachelorthesis. Op basis van de bestudeerde

thesen en afstudeerverslagen concludeert de commissie dat afgestudeerden de beoogde leerresultaten en het gewenste eindniveau realiseren. De bestudeerde thesen zijn methodologisch sterk en van kwalitatief hoog niveau en overstijgen in een aantal gevallen het bachelorniveau. Dat studenten ruim de tijd hebben voor hun thesis (30 EC) en er in het programma veel aandacht is voor onderzoeksvaardigheden draagt hier volgens de commissie aan bij. De commissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleiding aan deze standaard **voldoet**.

Ontwikkelpunten

Met het oog op de toekomst geeft de commissie volgende suggesties:

- De commissie onderschrijft de suggestie van de werkveldvertegenwoordigers om in de opleiding meer aandacht te besteden aan het voorbereiden van studenten op hun werk in de eerste lijn en de ontwikkelingen die daarin spelen.
- De commissie is van mening dat de opleiding meer aandacht kan besteden aan culturele verschillen, bijvoorbeeld binnen de eigen regio.

- Er kunnen nog meer (simulatie) cliënten betrokken worden bij de opleiding.
- De commissie merkt op dat er in de thesen weinig selecties worden gemaakt inzake de belangrijkste resultaten; alles wordt gepresenteerd. Ook vindt de commissie dat de thesen bondiger kunnen worden geschreven.
- In relatie tot de ambitie van de opleiding om ruimte te bieden aan een breder scala afstudeerwerken vraagt de commissie zich af of de huidige bijna wetenschappelijk georiënteerde thesis daarbij past en of deze voldoende representatief is voor de dagelijkse praktijk van logopedisten.
- In gesprek met docenten is herkend dat de tot stand koming van het cijfer van het stageverslag niet altijd duidelijk is en is dit aangemerkt als verbeterpunt. Opgemerkt is dat vanaf dit studiejaar de thesis beoordeeld zal worden met hele of halve punten.

Alle standaarden van het NVAO kader zijn positief beoordeeld. Op die grond geeft de visitatiecommissie een positief advies inzake de accreditatie van de bacheloropleiding Logopedie van Zuyd Hogeschool.

De commissie heeft eveneens beoordeeld of het programma voldoet aan de eisen van een bijzonder kenmerk Interprofessioneel Opleiden en Samenwerken (zie bijlage 1). Alle standaarden zijn positief beoordeeld, op basis waarvan de commissie een positief advies geeft inzake het toekennen van het bijzonder kenmerk

Namens de voltallige visitatiecommissie,
Utrecht, februari 2020

Karina Visscher
Voorzitter

Titia Busing
Secretaris

Inleiding

De bacheloropleiding Logopedie leidt studenten op tot het beroep van logopedist. Daarmee is de opleiding gericht op een beroep waarvoor wettelijke eisen zijn gesteld, zoals neergelegd in het kader van de wet Beroepen Individuele Gezondheidszorg.

De instelling

De opleiding is onderdeel van de Academie voor Logopedie van Zuyd Hogeschool. Zuyd Hogeschool biedt in negenentwintig academies, met associate degree's, bacheloropleidingen en masteropleidingen, onderwijs aan circa 14.000 studenten.

De hogeschool beschouwt studenten als aankomende professionals: 'wij zijn een open kennisinstelling waar professionals in iedere fase van hun ontwikkeling over de grenzen van disciplines en organisaties heen samenwerken aan de overdracht, ontwikkeling en toepassing van hoogwaardige praktijkgerichte kennis'. De hogeschool heeft dit vertaald in een leeromgeving die praktijkgericht is, onderzoek en onderwijs verbindt en waarbij in communities geleerd wordt. De community introduceert studenten in de professionele cultuur van de beroepspraktijk. Daarnaast kunnen studenten zich verbonden voelen met de community van hun opleiding.

De opleiding is direct verbonden aan het lectoraat Autonomie en Participatie. Dit lectoraat voert onderzoek uit dat eraan bijdraagt dat mensen het leven kunnen leiden zoals zij dat graag willen. Het onderzoek wordt uitgevoerd binnen drie thema's: a) meten in de zorg, b) participatie en communicatie en c) interprofessioneel opleiden en samenwerken.

De opleiding

De vierjarige bacheloropleiding Logopedie wordt in het Nederlands verzorgd en omvat 240 EC. Het doel van de opleiding is om zelfstandige beroepsbeoefenaren af te leveren die beschikken over de competenties die nodig zijn om taken en werkzaamheden uit te voeren die verbonden zijn aan

de uitoefening van het beroep van logopedist. Dit ongeacht de specifieke omstandigheden of werksettings.

De opleiding leidt studenten op voor de zeven rollen van het landelijke opleidingsprofiel Logopedie. Deze rollen komen terug in alle jaren van de opleiding. De eerste twee jaar van de opleiding vormen het basisprogramma. Hierin leren studenten de basiskennis en -vaardigheden van het vak. In het derde- en vierde jaar (het zogenaamde Top-traject) kunnen studenten meer een eigen invulling geven aan de programma onderdelen. Het eindniveau wordt aangetoond met een stage en een thesis.

De opleiding is georganiseerd in zogenaamde Communities of Practice (CoP). Dit zijn groepen docenten die gezamenlijk met studenten en professionals uit het werkveld verantwoordelijk zijn voor de vorm en de inhoud van een deel van het curriculum en voor kennisdeling. De opleiding wil hiermee de verbinding van binnen naar buiten en andersom versterken.

De opleiding kent verschillende samenwerkingsverbanden waarmee kleinschalige varianten worden aangeboden, zoals een doorstroomprogramma in samenwerking met RWTH Aachen, een versneld traject voor vwo'ers, een minor Science en een samenwerking met Artevelde Hogeschool in Gent. Deze varianten hebben studiejaar 2019 – 2020 geen nieuwe deelnemers gehad. Het specifieke Duitstalige Aufbau programma, waarin Duitse reeds werkende logopedisten een bachelorgraad kunnen behalen, wordt dit jaar voor het laatst uitgevoerd.

De opleiding heeft de ambitie om het curriculum aan te scherpen. Daarbij wil de opleiding de rollen en kernhandelingen nog meer centraal stellen en het vertrekpunt van het curriculum 'omdraaien': vertrekken vanuit de kernhandelingen en daar de inhoud aan koppelen en niet andersom. Tijdens de visitatie is duidelijk geworden dat dit, vanwege de haalbaarheid, niet in één keer gerealiseerd kan worden en dat daarom voor een geleidelijke weg gekozen is.

Naar aanleiding van de vorige visitatie heeft de opleiding verschillende aanbevelingen doorgevoerd. Zo zijn in het onderwijs verschillende simulatiemomenten opgenomen en participeren echte cliënten / ervaringsdeskundigen in het onderwijs. Daarnaast is er geïnvesteerd in de studiebegeleiding middels intervisie, casuïstiek bespreking en reflectie van studieloopbaanbegeleiders, zijn taken van de examen- en toetscommissie verhelderd en is gewerkt aan het verhogen van het aantal docenten met een mastergraad. De opleiding is in de keuzegids van zowel 2018 als 2019 gekwalificeerd als "topopleiding".

De opleiding heeft een bijzonder kenmerk Interprofessioneel Opleiden en Samenwerken (IPOS) aangevraagd. In samenwerking met docenten, studenten en experts zijn vijf IP-competenties ontwikkeld waar een afgestudeerde zorgprofessional bij Zuyd over moet beschikken. Binnen het

cluster gezondheidszorg is een interprofessioneel onderwijsprogramma geïntegreerd in alle leerjaren voor alle studenten Logopedie, Fysiotherapie, Ergotherapie, Vaktherapie en Verpleegkunde. De beoordeling van het bijzonder kenmerk is opgenomen in bijlage 1.

De visitatie

Zuyd Hogeschool heeft aan AeQui VBI opdracht gegeven de onderhavige visitatie uit te voeren. Hiertoe heeft AeQui in samenwerking met de opleiding een onafhankelijke en ter zake kundige commissie samengesteld. Met vertegenwoordigers van de opleiding heeft een voorbereidend gesprek plaatsgevonden. De visitatie heeft op 2 en 3 december plaatsgevonden volgens het programma dat in bijlage 3 is weergegeven.

De commissie heeft de beoordeling in onafhankelijkheid uitgevoerd; aan het einde van de visitatie is de opleiding in kennis gesteld van de bevindingen en conclusies van de commissie. Deze rapportage is in januari 2020 in concept toegestuurd aan de opleiding; de reacties van de opleiding zijn verwerkt tot deze definitieve rapportage.

Op initiatief van de opleiding heeft een ontwikkelgesprek plaatsgevonden op 18 februari 2020. De resultaten van dit ontwikkelgesprek hebben geen invloed op de in dit rapport weergegeven beoordeling.

1. Beoogde leerresultaten

De commissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleiding aan deze standaard **voldoet**. De beoogde leerresultaten zijn wat betreft niveau en oriëntatie passend geconcretiseerd. Ook voldoen deze aan internationale eisen en zijn ze onderschreven door het beroepenveld. De opleiding hanteert de zeven rollen van het landelijk opleidingsprofiel als beoogde leerresultaten en kapstok voor de toetsing en beoordeling (zie ook standaard 3). De opleiding heeft de leerresultaten gerelateerd aan EQF niveau 6. Hoewel de commissie de logodynamic-schijf een waardevol instrument vindt, heeft zij de indruk dat dit vooral een intern bruikbaar instrument is en dat de implementatie hiervan nog verder handen en voeten dient te krijgen. Het verduidelijken van het doel van dit instrument kan hierbij helpend zijn. De commissie constateert dat de opleiding, middels de betrokken werkveldadviescommissie en docenten die werkzaam zijn (geweest) in de beroepspraktijk, adequaat is afgestemd op de beroepspraktijk.

Bevindingen

De opleiding wil logopedisten opleiden voor de dag van morgen en daarna. In de zelfevaluatie wordt opgemerkt dat de samenleving verandert en de logopedist mee (moet) veranderen. Om zichzelf in de wereld van vandaag naar buiten toe goed te profileren, in-the-picture te blijven en zich professioneel goed te kunnen verantwoorden moeten logopedisten zich meer en meer richten op samenwerken, ondernemen, leren en innoveren. De 'klassieke' logopedist en de 'klassieke' opleiding Logopedie - met veel aandacht voor stoornisgebieden en eigen stem en spraak is in die zin verleden tijd. Een nieuwe generatie logopedisten dient zich aan in een andere leeromgeving met hedendaagse skills en know-how. Deze transitie is ook benoemd in het Opleidingsprofiel Bachelor Logopedie Nederland. Dit opleidingsprofiel is in 2017 opgesteld door alle opleidingen Logopedie en is afgestemd met het werkveld.

De opleiding hanteert de rollen en kernhandelingen van het landelijke opleidingsprofiel als uitgangspunt c.q. beoogde leerresultaten. Het landelijk opleidingsprofiel onderscheidt zeven beroepsrollen: logopedist, professional, communicator, samenwerker, gezondheidscoach, ondernemer en innovator. Deze rollen zijn gebaseerd op het CanMEDS-model, een systematiek die wordt gebruikt om de verschillende rollen en

competenties van zorgprofessionals te beschrijven. De beroepsrollen zijn uitgewerkt in kernhandelingen van de logopedist en in drie niveaus per rol: 1) beginnend, 2) geoefend en 3) startbekwaam. De opleiding gebruikt het ZelCom model om passend bij deze niveau indeling de mate van zelfstandigheid en complexiteit van kernhandelingen beter inzichtelijk te maken.

De opleiding heeft het landelijke profiel vertaald in een eigen missie en visie. De opleiding wil logopedisten opleiden die:

- onderzoekend, innovatief en kritisch reflectief zijn en voortdurend de kwaliteit van hun handelen bewaken;
- ondernemend zijn, hun beroep profileren en opkomen voor beroepsbelangen;
- als oplossingsgerichte gezondheidscoach cliënten begeleiden tot zelfmanagement binnen hun logopedische hulpvraag;
- professioneel communiceren, zich profileren door interprofessioneel werken met aandacht voor de mens achter de vraag;
- adequaat gebruik maken van technologische ontwikkelingen en ;
- interprofessioneel zijn opgeleid en daardoor goed in staat zijn om competent samen te werken met andere professionals in zorg en welzijn.

De opleiding legt in haar missie en visie de nadruk op het ontwikkelen van een onderzoekende en ondernemende houding bij haar studenten.

Ten behoeve van de implementatie van de rollen in het curriculum heeft de opleiding geïnvesteerd in begripsverheldering en kalibratie met het team tijdens heidagen. De rollen worden als richtinggevend raamwerk gebruikt voor studenten, in het curriculum en in de persoonlijke en professionele ontwikkeling van studenten. In de afgelopen periode is geïnventariseerd in welke mate de rollen en kernhandelingen onderdeel zijn van de verschillende onderwijsseenheden.

Tijdens de visitatie is duidelijk geworden dat studenten de verschillende rollen herkennen en voorbeelden kunnen benoemen van hoe en waar de rollen aan bod komen.

De opleiding heeft recent een didactisch denk- en werkkader ontwikkeld waarmee de verschillende kaders die van belang zijn inzichtelijk worden gemaakt: de logodynamic-schijf. Deze schijf wordt door de opleiding als volgt omschreven: Studenten krijgen vanaf de start van de opleiding een rijke leeromgeving aangeboden. Dat gebeurt middels de bij standaard 1 benoemde zeven rollen, door een stapsgewijze verhoging van complexiteit en zelfstandigheid en door zinvolle toetsing. Binnen deze leeromgeving worden studenten gecoacht om toekomstgericht, praktijkgericht en betekenisvol te werk te gaan. Daarbij staan de cliënt en zijn omgeving centraal en wordt er slim en anders gemeten. De opleiding werkt interprofessioneel met een aangepaste communicatie zodat alle stakeholders kunnen participeren in het (logopedisch) proces. Zo dragen afgestudeerden bij aan een optimale communicatie en participatie van burgers. De opleiding werkt nu aan de verdere implementatie van dit denk- en werkkader. Tijdens de visitatie is duidelijk geworden dat bijvoorbeeld voorgestelde curriculumvernieuwingen door de curriculumcommissie beoordeeld worden met behulp van de logodynamic-schijf.

Afstemming beroepspraktijk

De afstemming met de beroepspraktijk vindt op verschillende manieren plaats. Zo heeft de opleiding een werkveldadviesraad en is een substantieel deel van de docenten actief in het werkveld. De werkveldadviescommissie komt zes keer per jaar bijeen. Tijdens dit overleg worden onder andere de gewenste en vereiste eindkwalificaties gevalideerd door exemplarisch onderwijsonderdelen en beroepsproducten te bespreken. Alle leden van de werkveldadviescommissie hebben tevens toegang tot het volledige onderwijsprogramma en worden regelmatig uitgenodigd te participeren aan onderwijsonderdelen en participeren als vertegenwoordigers van het werkveld bij assessments. De opleiding heeft ook het landelijke opleidingsprofiel tijdens een regionale netwerkvond gepresenteerd aan het regionale werkveld.

Tijdens de visitatie heeft de commissie met verschillende vertegenwoordigers van de beroepspraktijk gesproken. Daarbij is duidelijk geworden dat het werkveld betrokken is bij de opleiding middels gastlessen, als beoordelaar of als stagebegeleider. Voor stagebegeleiders worden stagebeoordelingscursussen georganiseerd. Tijdens een recente werkveldavond zijn de beoordeling van de bachelorthesis en de rol van het werkveld in evaluaties onderwerp van gesprek geweest. Tijdens een recente bijeenkomst van de werkveldcommissie is onder andere gesproken over de verschillen tussen België en Nederland. In België is dyscalculie een belangrijk thema voor logopedisten, in Nederland is dat veel minder het geval. De opleiding heeft dan ook geen onderwijsaanbod op het gebied van dyscalculie. Vertegenwoordigers van het werkveld hebben desgevraagd opgemerkt dat studenten thuis zijn in technologische ontwikkelingen, gewend zijn feedback te geven en ontvangen en een eigen behandelstijl te ontwikkelen gedurende de opleiding. Inzake IPOS is opgemerkt dat studenten in staat zijn samen te werken met professionals van andere disciplines en in gesprekken met cliënten breder kunnen kijken dan hun eigen vakgebied.

Volgens de vertegenwoordigers van het werkveld kan de opleiding meer aandacht besteden aan het voorbereiden van studenten op hun werk in de eerste lijn en de druk die daar aanwezig is op het aantal cliënten en de bijbehorende tarieven.

Overwegingen

De commissie stelt vast dat de beoogde leerresultaten wat betreft niveau en oriëntatie passend geconcretiseerd zijn. Ook voldoen deze aan internationale eisen en zijn ze onderschreven door het beroepenveld. De opleiding hanteert de zeven rollen van het landelijk opleidingsprofiel als beoogde leerresultaten en kapstok voor de toetsing en beoordeling (zie ook standaard 3). De opleiding heeft de leerresultaten gerelateerd aan EQF niveau 6.

Hoewel de commissie de logodynamic-schijf een waardevol instrument vindt, heeft zij de indruk dat dit vooral een intern instrument is en dat de implementatie hiervan nog verder handen en voeten dient te krijgen. Het helder maken van het doel van dit instrument kan hierbij helpend zijn.

De commissie constateert dat de opleiding adequaat is afgestemd op de beroepspraktijk. De werkveldadviesraad is betrokken en docenten zijn werkzaam (geweest) in de beroepspraktijk. De commissie onderschrijft de suggestie van de werkveldvertegenwoordigers om in de opleiding meer aandacht te besteden aan het voorbereiden van studenten op hun werk in de eerste lijn en de ontwikkelingen die daarin spelen.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, stelt de commissie vast dat de opleiding aan deze standaard **voldoet**.

2. Onderwijsleeromgeving

De commissie heeft vastgesteld dat de onderwijsleeromgeving studenten in staat stelt de beoogde leerresultaten te bereiken en dat de opleiding aan deze standaard **voldoet**. Het curriculum kent in de eerste twee jaar met de blokken, thema's en leerlijnen een degelijke opzet. In het derde en vier jaar, het zogenaamde Top-traject, hebben studenten veel ruimte om hun eigen invulling te geven aan het programma. Met het leerbedrijf en de drie stages is er voor studenten voldoende gelegenheid om zich te oriënteren op de beroepspraktijk en relevante vaardigheden te oefenen. Het betrekken van nog meer (simulatie) cliënten op de opleiding acht de commissie in dit kader relevant. De commissie stelt vast dat de opleiding een doorwrochte leerlijn op het gebied van onderzoeksvaardigheden heeft ontwikkeld. De commissie is echter van mening dat de opleiding meer aandacht kan besteden aan culturele verschillen, bijvoorbeeld binnen de eigen regio. De commissie stelt vast dat de opleiding een kleinschalige en interactieve sfeer kent. De benaderbaarheid van docenten, de communities of practice, de verschillende thesis- en stagekringen en de begeleiding van studenten dragen daar in belangrijke mate aan bij. De opleiding sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten. Docenten zijn zeer deskundig, betrokken en benaderbaar. De commissie is van mening dat de opleiding op het gebied van IPOS een voortrekkersrol vervult. Dit wordt bevestigd door de aanvragen van andere instellingen om de opleiding in dit kader te bezoeken. De commissie stelt bovendien vast dat de noodzaak aan IPOS door zowel docenten als studenten wordt onderschreven.

Bevindingen

Programma

De opleiding is ingericht in zestien onderwijsperiodes c.q. blokken van tien weken. De eerste twee jaar vormen het basisprogramma en zijn gericht op de ontwikkeling van de eerder genoemde rollen en kernhandelingen. Het eerste jaar heeft een beroepsoriënterend karakter, waarbij studenten toewerken naar het eerste niveau, 'beginnend' (laag complex en gemiddeld zelfstandig). In het tweede jaar werken studenten toe naar het tweede niveau, 'geoefend' en leren studenten doelgericht en methodisch te werken en kunnen zij standaardprocedures toepassen in specifieke praktijksituaties van beperkte complexiteit. Elk blok heeft een eigen thema zoals communicatie in woord en schrift, voice care en share, gehoor en stotteren, complexe hulpvragen bij kinderen en jeugdigen en diversiteit. In het derde en vierde jaar werkt de student naar het niveau 'startbekwaam' en laat zien dat hij zelfstandig functioneert in een onbekende en veranderende omgeving en met betrekking tot complexe casuïstiek.

Het derde en vierde jaar omvatten samen het Top-traject.

Eerste twee jaar

In de eerste twee jaren wordt het onderwijs vormgegeven in drie leerlijnen die in elk blok aan bod komen. In de praktijkgerichte lijn komen theorie en vaardigheden aan de orde. In de presentatielijijn staan vaardigheden op het gebied van stem en spraak en communicatiestijlen centraal. In de onderzoekslijn komen verschillende onderzoeksvaardigheden aan bod.

In de praktijkgerichte lijn is in de eerste twee jaar aandacht voor onderwerpen als normale spraak- en taalverweving, lees- en schrijfontwikkeling, taalontwikkelingsstoornissen, afwijkend monddrag, autisme, ADHD, gehoor (stoornissen), stotteren, afasie, dysfagie, dyslexie en dergelijke.

In de presentatielijijn komt de eigen stem en spraak van de student aan bod. Dit betreft onder andere het subjectief en objectief meten van de stem en spraak, het demonstreren van verschillende houdingen, functies en technieken zoals

een eutone houding, ademstemkoppeling, een vaste steminzet, lax vox-toepassing, prosodie en ruimtegebruik. Studenten leren bijvoorbeeld ook Nederlandse accenten te analyseren en af te leren bij een simulatiecliënt en variatie aan te brengen in stemtoonhoogte bij dysartriepatiënten door zang en spraak.

In de onderzoekslijn krijgen studenten in het eerste blok een introductie in wetenschappelijk onderzoek, evidence-based practice, vakliteratuur en klinimetrie. In de navolgende blokken wordt onder andere ingegaan op beschrijvend onderzoek, explorerend onderzoek, de verschillende stappen van evidence-based practice, de beoordeling van wetenschappelijke onderzoeksartikelen, het opstellen van een onderzoeksplan en een onderzoeksverslag.

Oriëntatie op de beroepspraktijk en het leren van professionele vaardigheden komen onder andere aan bod in het leerbedrijf Logopedie, het leerbedrijf Preventiecentrum Zuyd en de oriënterende stage in het eerste jaar. In het leerbedrijf Logopedie is aandacht voor de ondernemende houding van de toekomstige professionals onder het motto 'ondernemen begint bij jezelf'. Het leerbedrijf Preventiecentrum Zuyd wordt gerund door een team professionals (docenten) van het cluster Gezondheidszorg en door Zuyd-studenten. Dit leerbedrijf werkt nauw samen met team Arbo van Zuyd (dienst HR). Studenten voeren in het eerste jaar voor het leerbedrijf zogenaamde juniorprojecten uit, voor 4 EC in het eerste jaar en 6 EC in het tweede jaar. Tweedejaars studenten en docenten van de opleiding Logopedie voeren bijvoorbeeld screenings uit op het gebied van gehoor en stem en voorzien in adviesgesprekken met deelnemers. Studenten kunnen ook zelf projecten aandragen bij het leerbedrijf. Aan het einde van het jaar vindt binnen het leerbedrijf een portfoliogesprek plaats met de student over de ontwikkeling in de rollen.

Hoewel studenten de projecten in het leerbedrijf waarderen, hebben ze ook aangegeven dat het aandeel van het leerbedrijf in de eerste twee jaar

teruggebracht zou mogen worden. Daardoor ontstaat meer tijd voor inhoudelijke lesstof.

De stage in het eerste jaar heeft een oriënterend karakter. Studenten maken kennis met de verschillende rollen die de logopedist uitoefent in het dagelijkse werk en een begin met de ontwikkeling van de rollen logopedist, professional, communicator en samenwerker.

Derde en vierde jaar: Top-traject

Het derde en vierde jaar vormen samen het Top-traject, waarbij Top staat voor Talent Ontwikkel Programma. In deze fase van de opleiding kan de student zich profileren en ontwikkelen gericht op het worden van een startbekwame professional. Passend bij de rollen waarvoor opgeleid wordt, kunnen studenten eigen accenten leggen in de stage (45 EC), de profileringsruimte (45 EC) en de thesis (30 EC). De profileringsruimte bestaat uit een opleidingsminor (15 EC), een vrije minor (15 EC) en persoonlijke studieruimte van (15 EC). Studenten kunnen de volgorde van de verschillende onderdelen zelf bepalen. Bij standaard 4 wordt nader ingegaan op de vierdejaars stage en de thesis.

Derde- en vierdejaars studenten kunnen een interprofessionele stage lopen in het leerbedrijf. De projecten in het leerbedrijf nemen gedurende de opleiding toe in complexiteit en zelfstandigheid.

Tijdens het Top-traject werken studenten in kringen c.q. kleine communities: stage-kringen, thesis-kringen, PSR-kringen en PPO-kringen. De PPO-kringen zijn in studiejaar 2019-2020 gestart, de overige kringen bestaan al langer.

Ter ondersteuning van het thesisproces vindt een verplichte collegereeks plaats. Daarbij komen thema's als single factor designs, factorial design, correlations en within- and between subjects designs aan bod. Studenten kunnen deze colleges in het derde of vierde jaar volgen.

Alumni waarderen de aandacht voor onderzoeksvaardigheden en de uitgebreide thesis (30 EC) in de opleiding. De bachelorthesis biedt hen ook de

mogelijkheid om te netwerken en mensen in de praktijk te leren kennen.

De opleiding werkt samen met het lectoraat Autonomie en Participatie (zie inleiding) en het lectoraat Technologie in de Zorg. De input van dit laatste lectoraat komt, zo bleek tijdens de visitatie, terug in een dag gericht op techniek in de zorg, waarbij studenten in aanraking komen met de nieuwe innovaties in de zorg.

Studenten werken gedurende de opleiding verschillende keren met echte cliënten, zo bleek tijdens de visitatie. Dit vindt plaats in het hiervoor genoemde leerbedrijf, tijdens de stages en tijdens de verschillende blokken. Cliënten komen daartoe naar de hogeschool. In het derde blok moeten studenten zelf een stemcliënt zoeken en een dossier uitwerken. Indien het niet lukt om een echte cliënt te vinden, werkt de opleiding met simulatie cliënten.

Internationalisering krijgt aandacht in een blok met als thema diversiteit, de stage die in het buitenland uitgevoerd kan worden en een mogelijke internationale invulling van de minor en de persoonlijke studieruimte. Ook is er aandacht voor meertaligheid. Studenten (en docenten) worden bovendien door de opleiding gefaciliteerd deel te nemen aan internationale symposia, congressen en summerschools. Studenten die een deel van de opleiding in het buitenland willen uitvoeren zijn verplicht de interprofessionele module Crossing Borders te volgen. Daarin worden studenten voorbereid op een verblijf in het buitenland en interculturele en professionele aspecten die daarin een rol spelen. Door de positionering van de opleiding in de Euregio zijn studenten afkomstig uit Nederland, Duitsland en België.

Studenten waarderen, zo bleek tijdens de visitatie, de keuzemogelijkheden in het Top-traject. Hoewel ze daarbij ook opgemerkt hebben dit soms ingewikkeld te vinden. Studenten kunnen over hun keuzes in gesprek met hun PPO-coach (mentor), hun docenten en hun medestudenten.

Interprofessioneel opleiden en samenwerken

Interprofessioneel opleiden en samenwerken (IPOS) is een apart onderdeel van de opleiding. Dit krijgt vorm in een eigenstandig programma dat studenten samen met studenten van andere opleidingen op het gebied van gezondheidszorg volgen. Tijdens de visitatie is hierover opgemerkt dat in het reguliere curriculum van de opleiding Logopedie ook verbanden worden gelegd met IPOS, bijvoorbeeld door continu de relatie te leggen met de professionals waar de logopedist mee samenwerkt.

In het eerste jaar is IPOS gericht op het leren kennen van de andere professionals in het domein zorg en welzijn en het kunnen uitleggen wat de eigen discipline inhoudt. De focus ligt daarbij op de professional. In het tweede jaar is aandacht voor het leren samenwerken met de andere professionals in het domein zorg en welzijn. De focus ligt daarbij op de cliënt. In het derde en vierde jaar is IPOS gericht op het leren interprofessioneel samenwerken in de praktijk waarbij de cliënt centraal staat. Daarbij is IPOS onderdeel van de laatste stage, waar studenten interprofessionele opdrachten uitvoeren en de uren besteed aan IPOS moeten verantwoorden. Ook voeren studenten opdrachten uit gericht op interprofessioneel teamoverleg samen met studenten van de Universiteit Maastricht. Het onderwijs binnen IPOS wordt verzorgd door een interprofessioneel docententeam.

Onderwijsleeromgeving

De onderwijsleeromgeving van de opleiding wordt gekenmerkt door drie kernwaarden: persoonlijk, grensverleggend en flexibel. De opleiding wil studenten prikkelen en uitdagen over hun eigen ontwikkelgrenzen te stappen binnen een leeromgeving die gekenmerkt wordt door een persoonlijke benadering van studenten en een flexibele invulling van het derde en vierde jaar, passend bij de ambities van de studenten.

In de eerste twee jaar worden werkvormen als hoorcollege, vaardigheidsgroep, werkcollege, workshop, training, spreekuur en stage ingezet. Digitale instrumenten die gebruikt worden zijn kennisclips, Moodle, Onstage, Kahoot en diverse vakspecifieke apps.

Instream

De opleiding hanteert de wettelijke toelatingseisen. De landelijke toelatingseis op het gebied van stem, gehoor en spraak is in 2018 bij alle opleidingen Logopedie komen te vervallen. Hieraan wordt nu extra aandacht besteed in de eerdergenoemde presentatielijn, waarbij studenten gedurende het eerste jaar aan deze vaardigheden werken. Indien nodig is extra begeleiding beschikbaar voor studenten op dit gebied.

Omdat de instromende studenten relatief jong zijn en de opleiding een groeiende instroom uit het mbo binnen krijgt, besteedt de opleiding in het onderdeel Professionele Persoonlijke Ontwikkeling meer aandacht aan hbo-studievaardigheden. Daarnaast is er een mbo-hbo doorstroomprogramma gestart met mbo scholen uit de regio.

Personeel

De opleiding wordt verzorgd door 22 docenten. Daarnaast zijn een managementassistent een teamleider en één lector verbonden aan de opleiding. Ruim de helft van de betrokken docenten beschikt over een masterdiploma. Daarnaast heeft circa 16% een PhD behaald. Circa 90% van de docenten heeft de basis cursus didactische bekwaamheid afgerond, 18% heeft de basiskwalificatie examinering behaald en 6% de seniorkwalificatie examinering. Het docententeam bestaat voor het overgrote deel uit Nederlandse docenten. Daarnaast heeft circa 11% de Duitse nationaliteit en 16% de Belgische nationaliteit.

Docenten zijn ook elders binnen de hogeschool werkzaam, bijvoorbeeld in de dyslexie cursus Zuyd breed, in de cursus didactische basiskwalificatie Zuyd, als studentpsycholoog bij student services en als trainer weblectures in Zuyd studio. Daarnaast hebben docenten een actieve rol in het lectoraat Autonomie en Participatie.

Op de jaarlijkse Landelijke Docentendag Logopedie van het Landelijk Opleiding Overleg Logopedie ontmoeten collega's van de hogescholen elkaar en worden inhoudelijke thema's geagendeerd waarbij kennis delen en van elkaar leren centraal staan. Een belangrijk thema voor verdere professionalisering binnen de opleiding is werkplekleren.

Het docententeam bestaat voor de helft uit professionals uit het vak (logopedisten werkzaam in de praktijk). De overige 50% zijn hbo-professionals; docenten met veel onderwijs-, onderzoek- en coach ervaring in het hbo. Zoals eerder opgemerkt is de opleiding georganiseerd in communities of practice. Er zijn er vijf, gericht op special needs, spraak en taal, stem en gehoor, neurogene communicatiestoornissen en kwaliteit.

Binnen de communities of practice kunnen docenten zich verbinden aan een logopedisch domein en met professionals en organisaties die actief zijn op dit gebied. Een community of practice kan verantwoordelijk zijn voor meerdere onderwijsblokken. Voor elk blok is een blokcoördinator aangesteld. De blokcoördinator is voor studenten het eerste aanspreekpunt en onder andere verantwoordelijk voor de inhoud, roostering en bemensing van het betreffende blok.

In het maken van de omslag naar communities of practice heeft de opleiding een professionaliseringstraject gevolgd, gericht op het werken in een community of practice, werken met digitale middelen, time management en dergelijke. Iedere community of practice heeft resultaatgebieden op het gebied van onderwijs, onderzoek, kennisdeling en professionalisering. Daarnaast heeft iedere community of practice de vrijheid om, binnen de kaders, zelf te bepalen welk onderwijs wordt aangeboden. De curriculumcommissie ziet toe op de samenhang en de kwaliteit van het onderwijs.

Tijdens de visitatie is duidelijk geworden dat er geen externe partners betrokken zijn bij de com-

munities of practice. Externe partners zijn betrokken als gastdocent, reflecting team of netwerkpartner. Bij één community of practice zijn studenten direct betrokken. Door de soms kleine omvang van een community of practice is het lastig overleg momenten te organiseren. Docenten waarderen, zo bleek tijdens de visitatie, de mogelijkheden om binnen de community of practice, inhoudelijk met elkaar te sparren en samen te werken aan onderwijs en onderzoek.

Studenten waarderen, zo bleek tijdens de visitatie, de persoonlijke aandacht en de benaderbaarheid van hun docenten. Ook staan docenten open voor feedback van studenten. Daarnaast zijn studenten positief over de deskundigheid en het enthousiasme van hun docenten.

Docenten waarderen de mogelijkheden voor professionalisering. Al is dit niet altijd makkelijk te organiseren. Ook is opgemerkt dat werkdruk een relevant thema is dat op de agenda van het team staat. In de eerste volgende heidag is dit onderwerp van gesprek.

Voorzeningen

De begeleiding krijgt onder andere vorm in het onderdeel Professionele Persoonlijke Ontwikkeling (PPO), dat start bij aanvang van de opleiding. Hierin is aandacht voor studievoortgang, loopbaanontwikkeling, professionele ontwikkeling en persoonlijke ontwikkeling. Studenten krijgen op al deze aspecten individuele- en groepsondersteuning door een persoonlijke PPO-coach (mentor) en in een PPO-groep. Er is een pilot gestart met student-buddies, waarbij tweedejaars studenten als buddy gekoppeld zijn aan de eerstejaars mentorgroepen om zo laagdrempelig en peer-to-peer advies te kunnen bieden. De opleiding kent een bindend studieadvies van 48 EC.

De opleiding wordt aangeboden op de locatie van de hogeschool in Heerlen. Er zijn verschillende lokalen, open werkruimtes, praktijkruimtes, relevante apparatuur en een bibliotheek beschikbaar.

Studenten worden middels de digitale leeromgeving geïnformeerd over de inhoud van de blokken, de lessen, de opdrachten en de toetsing.

Studenten zijn, zo bleek tijdens de visitatie, positief over het buddy systeem en het laagdrempelige contact met hun buddy.

Hogeschool breed is de opleidingscommissie opgegaan in de academieraad. Deze raad heeft meer taken en verantwoordelijkheden dan de 'oude' opleidingscommissie. Onderwerpen van gesprek zijn onder andere de kwaliteitsafspraken en de begroting en dergelijke. Betrokken studenten worden op hun taak voorbereid middels een training en voorlichting van het bedrijfsbureau. De studentleden van de academieraad zijn betrokken bij de kwaliteitspanels die na elk blok/periode gehouden worden en bezoeken lessen om zo contact te houden met hun medestudenten. De academieraad wordt voorgezeten door een student.

De studenten waarmee de commissie gesproken heeft voelen zich gehoord door de opleiding en kunnen zien dat dit leidt tot veranderingen.

Overwegingen

De commissie stelt vast dat het programma, de onderwijsleeromgeving en het personeel de studenten in staat stellen de beoogde leerresultaten te bereiken. De beoogde leerresultaten zijn uitgewerkt in generieke leerdoelen. Het curriculum kent in de eerste twee jaar met de blokken, thema's en leerlijnen een degelijke opzet. In het derde en vierde jaar, het zogenaamde Top-traject, hebben studenten meer ruimte om hun eigen invulling te geven aan het programma. De commissie waardeert deze keuzeruimte voor studenten.

De commissie heeft tijdens de visitatie het studiemateriaal en de gebruikte literatuur ingezien. Op basis daarvan stelt zij vast dat de opleiding gebruik maakt van relevante en actuele literatuur. De opleiding hanteert de wettelijke toelatingsei-

sen. Hoewel er aandacht is voor internationalisering en de commissie zich realiseert dat logopedie een taalafhankelijk vakgebied is, is zij ook van mening dat de opleiding meer aandacht kan besteden aan het omgaan met culturele verschillen, bijvoorbeeld binnen de eigen regio.

De commissie heeft waardering voor de kleinschalige en interactieve sfeer die de opleiding weet te creëren. De benaderbaarheid van docenten, de communities of practice, de verschillende thesis- en stagekringen en de begeleiding van studenten in onderdeel Professionele Persoonlijke Ontwikkeling dragen daar in belangrijke mate aan bij.

Met het leerbedrijf en de twee stages is er voor studenten voldoende gelegenheid om zich te oriënteren op de beroepspraktijk en relevante vaardigheden in de context te oefenen. Inzake het leerbedrijf geeft de commissie de opleiding mee te onderzoeken of leereffect net zo groot is bij wat minder activiteiten (en EC). Ook raadt de commissie aan nog meer (simulatie) cliënten te betrekken in het onderwijs.

De commissie is bovendien van mening dat de opleiding een doorwrochte leerlijn op het gebied van onderzoeksvaardigheden heeft ontwikkeld, die in elk jaar van het programma aandacht krijgt. Daarmee worden studenten goed voorbereid op hun bachelorthesis.

De commissie is van mening dat de opleiding op het gebied van IPOS een voortrekkersrol vervult. Dit wordt bevestigd door de aanvragen van andere instellingen om de opleiding in dit kader te bezoeken. De commissie stelt bovendien vast dat de noodzaak aan IPOS door zowel docenten als studenten wordt onderschreven.

De commissie stelt, op basis van de bestudeerde CV's en de gevoerde gesprekken, vast dat de opleiding verzorgd wordt door voldoende docenten, die zeer deskundig en betrokken zijn. Met de communities of practice wordt de breedte van het logopedisch vakgebied afgedekt. De commissie heeft bovendien van studenten vernomen dat docenten zeer benaderbaar zijn.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat de opleiding aan deze standaard **voldoet**.

3. Toetsing

De beoogde leerresultaten c.q. de zeven rollen van het OBLN vormen de kapstok van het toetssysteem. Het toetssysteem omvat een toetsplan, gericht op de visie inzake toetsing, en een toetshuis, waarin de uitgangspunten voor toetsing nader zijn uitgewerkt. De bestudeerde toetsen zijn van voldoende niveau. De commissie stelt vast dat de toetsing past bij de verschillende fasen in het programma waarbij er sprake is van een toenemende complexiteit van de inhoud en zelfstandigheid van studenten. De examencommissie geeft op adequate wijze vorm aan haar taak om de kwaliteit van toetsen te borgen en zich een eigenstandig oordeel te vormen over het eindniveau. Daartoe worden steekproefsgewijs toetsen bekeken en kalibratiesessies belegd. De toetscommissie heeft een ondersteunende rol naar docenten inzake de constructie van toetsen. De commissie concludeert op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleiding aan deze standaard **voldoet**.

Bevindingen

Het hogeschool brede Toetskompas geldt als uitgangspunt voor de invulling van het toetsbeleid van de opleiding. Het Toetskompas biedt het centrale kader voor het bewaken en versterken van toetskwaliteit binnen de opleidingen van Zuyd passend bij de onderwijsvisie van de hogeschool. Voortbouwend op dit Toetskompas heeft de opleiding een toetsplan en toetsprogramma ontwikkeld met een toetshuis als raamwerk.

Het toetsplan van de opleiding beschrijft de visie van de opleiding op opleiden en toetsen. Het toetsplan is tot stand gekomen in samenwerking met de toetscommissie en de curriculumcommissie. Onderdeel van de visie is dat toetsen niet (meer) enkel gezien wordt als sluitstuk van leren; het geeft studenten juist ook inzicht in het eigen leerproces. Toetsing wordt zowel summatief als formatief ingezet. Summatieve toetsing draagt bij aan de maatschappelijke legitimering van het diploma. Formatieve toetsing of formatief evalueren heeft een meerwaarde voor het leren en vindt continu plaats gedurende de opleiding, waarbij intensieve interactie met docenten en medestudenten de student handvatten geeft voor verder leren.

Het toetshuis omvat de belangrijkste uitgangspunten inzake toetsen. Zo wordt verwacht dat het

toetsaanbod gevarieerd is en bestaat uit meerdere toetsvormen (o.a. schriftelijke toets, opdracht, beroepsproduct, assessment) en dat er op meerdere momenten formatief geëvalueerd en summatief getoetst wordt. Daarnaast dient de toetsing een goede weerspiegeling van het onderwijs te zijn en wordt er steeds meer toegevoerd naar het niveau van performance (handelen in de reële beroepspraktijk).

De eerder benoemde rollen (en niveaubeschrijvingen van het OBLN) en het ZelCommodel zijn de pijlers van het toetshuis. De drie ontwikkelniveaus behorende bij de rollen zijn gekoppeld aan de mate van complexiteit en zelfstandigheid conform het ZelCom model. Elk studiejaar kent een specifiek ontwikkelniveau dat aansluit bij het ZelCom model.

Aan het einde van het eerste en het tweede jaar vindt een individueel doorstroomassessment plaats. In het eerste doorstroomassessment laten studenten zien dat ze de kernhandelingen behorend bij het niveau 'beginnend' beheersen. Aan het einde van het tweede jaar laten studenten zien dat zij het 'geoefend' bereikt hebben voor de rollen logopedist, professional en communicator en niveau 'beginnend' en deels niveau 'geoefend' bereikt hebben voor de rol samenwerker. Studenten worden middels het onderdeel Professionele

Persoonlijke Ontwikkeling (PPO) voorbereid op het assessment.

In de eerste twee jaren van de opleiding wordt een mix van summatieve toetsvormen en formatieve evaluatiemomenten ingezet zoals reflecties, opdrachten, theorietoetsen, rijke feedback geven, vaardigheidstoetsen, beroepsproducten, casusgesprekken met mondelinge toetsen en schriftelijke toetsen. In het derde en vierde jaar (Top-traject) wordt verwacht dat studenten zich verder ontwikkelen en nemen de theorietoetsen en vaardigheidstoetsen af en komt de nadruk te liggen op het ontwikkelen, maken en conceptueel onderbouwen van beroepsproducten. Het afstudeerprogramma bestaat uit de stage en de thesis. Hier wordt bij standaard 4 nader op ingegaan.

Studenten worden middels de digitale onderwijsomgeving geïnformeerd over de toetsmomenten, de gedragsregels bij de toetsafname, de toetscriteria en hun weging en de feedbackmomenten. Studenten worden regelmatig uitgenodigd zelf toetsvragen te bedenken waardoor zij actief betrokken worden in een of meerdere stappen van de toetscyclus. Na het bekend maken van het resultaat vindt een toetsinzage plaats.

De kwaliteit van de toetsing wordt geborgd via de reguliere PDCA-cyclus. Dit betekent dat toetsing onderdeel is van de online blokevaluatie die na elke onderwijsperiode plaats vindt. Daarna vinden kwaliteitspanels plaats waarin studenten en betrokken docenten vertegenwoordigd zijn. In deze panels worden de uitkomsten van de evaluaties besproken en verder uitgediept. De uitkomsten van deze evaluatie en het kwaliteitspanel worden teruggekoppeld aan de betrokken CoP. Aan de hand van de zeven stappen van de toetscyclus bepaalt de CoP welke acties vervolgens nodig zijn.

Bij het construeren van een toets worden meerdere examinatoren ingezet, waarbij controle van de vragen plaatsvindt. In het constructieproces wordt een toetsmatrijs gebruikt. Om een be-

trouwbaar beeld van de competentieontwikkeling van de student te krijgen acht de opleiding de invalshoek van meer beoordelaars zinvol en nodig. Afhankelijk van het gewicht van de beoordeling voorziet de opleiding in een tweede beoordelaar. Naast de door de examencommissie aangewezen examinatoren maakt de opleiding gebruik van het advies van externe beoordelaars.

Inzake het eindniveau vindt externe validatie plaats middels de landelijke validering afstudeerproducten op eindniveau waarin de opleidingen Logopedie participeren. Het doel van deze formatieve peerbeoordelingen is een beeld te krijgen van het niveau van de eindwerken (stage en bachelorthesis) van de betreffende opleidingen Logopedie in Nederland.

De studenten waarmee de commissie gesproken heeft, zijn over het algemeen tevreden over de toetsing en de feedback die ze van hun docenten krijgen. Ook waarderen ze de variëteit in toetsvormen en de voorbereiding op de toetsing tijdens de lessen. Wel is volgens hen de planning van de herkansingen voor verbetering vatbaar.

De borgingsactiviteiten van de examencommissie bestaan onder andere uit het steekproefsgewijs screenen van toetsen aan de hand van de toetscyclus, het verifiëren en borgen van eindniveau (sessies eindniveau stage en thesis) en het deelnemen aan kalibratiesessies. Driemaal per jaar vinden studievoortgangsgesprekken plaats waarbij de examencommissie samen met de PPO-coaches (mentoren) de persoonlijke- en professionele ontwikkeling van de individuele studenten doorneemt en monitort. Het aantal leden van de examencommissie is opgehoogd van twee naar vier, waarvan één extern lid. De examencommissie stelt jaarlijks een jaarverslag op. Als verbeteractie naar aanleiding van het jaarverslag van vorig studiejaar heeft de examencommissie haar manier van werken aangepast: van minder zorgen voor naar meer aantoonbaar borgen van toetskwaliteit.

De toetscommissie heeft een adviserende en ondersteunende rol op het terrein van toetsen voor docenten en blokcoördinatoren. De toetscommissie deelt ontwikkelingen op het gebied van toetsen en beoordelen met het docententeam tijdens heidagen en team-avonden. Daarnaast ondersteunt en adviseert de toetscommissie docenten bij de ontwikkeling van toetsen. De toetscommissie maakt daarbij gebruik van een checklist die de zeven stappen van de toetscyclus volgt.

Er vindt regelmatig overleg plaats tussen de toetscommissie, de curriculumcommissie en de examencommissie.

De commissie heeft tijdens de visitatie met vertegenwoordigers van de examencommissie en toetscommissie gesproken. Daarbij is duidelijk geworden dat de herkansingen bewust gepland worden in een volgende blokperiode om studenten te stimuleren de toetsen in de eerste kans te halen. Tijdens het gesprek is bevestigd dat de toetscommissie een adviserende en ondersteunende rol heeft. De controlerende rol behoort bij de examencommissie. De toetscommissie ondersteunt docenten bij het ontwikkelen en omgaan met rubrics en kalibreren en vertaalt hogeschool breed beleid of ontwikkelingen naar het team. De toetscommissie geeft docenten ook feedback op de door hen ontwikkelde toetsen. De toetscommissie stelt de toetsen echter niet vast.

De examencommissie voert haar borgende taak onder andere uit middels het beleggen van kalibratiesessies met de stagedocenten en met thesisbegeleiders. Daarnaast heeft het werkveld een (adviserende) rol in de beoordeling en wordt via die weg ook feedback gegeven op de toetsing en beoordeling. In de CoP Kwaliteitszorg is toetsing en beoordeling ook onderwerp van gesprek. Ook wordt periodiek geëvalueerd of de beoordelingsnog passen bij de beoordelingscriteria.

De examencommissie stelt voor elke student de individuele invulling van het Top-traject vast, in afstemming met de betreffende mentor.

De commissie heeft tijdens de visitatie met betrokkenen gesproken over het relatief lage aantal docenten dat de basiskwalificatie examinering heeft behaald. Daarover is opgemerkt dat docenten andere professionaliseringstrajecten gevolgd hebben waarbij dit een onderdeel kan zijn, zoals een masteropleiding Leren en Innoveren of een eerstegraads lerarenopleiding. Docenten gebruiken de BKE handleiding in hun werk en worden ondersteund door SKE gecertificeerde collega's. Er zijn binnen de hogeschool en opleiding geen concrete streefdoelen op dit gebied. Wel zijn er doelstellingen op het gebied van het behalen van masterniveau en didactiek.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat de opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing. De commissie stelt vast dat de toetsing past bij de verschillende fasen in het programma waarbij er sprake is van een toenemende complexiteit van de inhoud en zelfstandigheid van studenten. Er worden effectieve maatregelen genomen om de validiteit, betrouwbaarheid en transparantie van de toetsing te borgen. Het gebruik van toetsmatrices, rubrics, het vier-ogen principe, de PDCA-cyclus en de ondersteuning van de toetscommissie dragen daar in belangrijke mate aan bij.

De commissie heeft tijdens de visitatie een aantal toetsen c.q. opdrachten bestudeerd en stelt vast dat deze van voldoende niveau zijn. Ook maakt de opleiding gebruik van een variëteit aan toetsvormen. Met de doorstroomassessments vindt een meer integrale beoordeling van de rollen plaats.

De commissie constateert dat de examencommissie adequate maatregelen neemt om de kwaliteit van toetsing en het eindniveau van de opleiding te borgen. Daartoe worden kalibratiesessies belegd, worden toetsen en afstudeerwerken periodiek en steekproefsgewijs bekeken door de examencommissie. De toetscommissie heeft een ondersteunende en zorgende rol naar docenten.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat de opleiding aan deze standaard **voldoet**.

4. Gerealiseerde leerresultaten

De commissie stelt vast dat de opleiding de beoogde leerresultaten realiseert. Dit wordt vastgesteld met de stage en de bachelorthesis. Het afstudeerproces is degelijk en zorgvuldig opgezet en er zijn voldoende waarborgen voor het eindniveau. De commissie heeft vijftien theses en stageverslagen bestudeerd. De commissie stelt vast dat de bestudeerde theses methodologisch sterk en van kwalitatief hoog niveau zijn en in een aantal gevallen het bachelorniveau overstijgen. Dat studenten ruim de tijd hebben voor hun thesis (30 EC) en er in het programma veel aandacht is voor onderzoeksvaardigheden draagt hier volgens de commissie aan bij. Ook zijn de beoordelingen van de thesis navolgbaar en goed onderbouwd. De kwaliteit van de stagedossiers en de feedback daarop van docenten is wisselend. Het is de commissie echter niet altijd duidelijk hoe het precieze cijfer van het thesisverslag (bijvoorbeeld een 7,3) tot stand is gekomen. Op basis van de bestudeerde theses, stageverslagen en de gevoerde gesprekken, stelt de commissie vast dat studenten en alumni in staat zijn hun weg in het werkveld te vinden.

Bevindingen

Met de stage en de thesis (onderdeel van het Top-traject) laten studenten zien het eindniveau van de opleiding te beheersen of te wel startbekwaam te zijn. Studenten dienen startbekwaam te zijn in alle zeven rollen en daarbij het hoogste niveau bereikt te hebben van het ZelCommodel. Studenten solliciteren bij het begin van hun Top-traject naar een plaats in de thesiskring binnen het domein van hun keuze.

Stage

Stages vinden plaats in ten minste twee instellingen of organisaties. De stage omvat drie periodes (30 weken met varianten qua indeling) met een studiebelasting van 45 EC. De stage in jaar drie en/of vier is geworteld in de beroepspraktijk en heeft een praktijkgericht karakter. De stage biedt de studenten de mogelijkheid hun kennis, vaardigheden en attitude tot op het niveau startbekwaam te ontwikkelen. De laatste stagebeoordeling vormt de eindbeoordeling op eindniveau. Studenten worden middels de eerdergenoemde stagekringen gefaciliteerd om ervaringen te delen, te reflecteren en elkaar van feedback te voorzien.

De stagekring bestaat uit een groep studenten, die zich in verschillende fasen van het stagetraject bevinden, en die ervaringen met elkaar delen en

van en met elkaar leren. Studenten worden daarnaast begeleid tijdens de stagekringen en kunnen individuele afspraken maken met hun stagedocent. Ook schrijven studenten een wekelijks reflectieverslag (waarop ze feedback krijgen van de stagedocent) en vindt er een wekelijks gesprek met de stagebegeleider (logopedist) plaats.

Onderdeel van de tweede stage is interprofessioneel samenwerken in een interprofessioneel teamoverleg. Dit betreft een samenwerkingsproject tussen Zuyd en de Universiteit Maastricht. Het IP-teamoverleg is bedoeld voor studenten ergotherapie, fysiotherapie, logopedie, verpleegkunde en huisartsengeneeskunde uit het 3e en 4e studiejaar (stagiaires) en vindt één keer per maand plaats. Studenten bereiden casussen voor, nemen deel aan het overleg en maken na de bijeenkomst een reflectieverslag.

In de stage werkt de student aan de rollen logopedist, professional, communicator, samenwerker en gezondheidscoach. Tijdens de stage vindt elke tien weken een evaluatiegesprek plaats met de stagedocent en de stagebegeleider waarin de student onder andere de eigen ontwikkeling ten aanzien van deze rollen toelicht. Studenten verzamelen bovendien in hun portfolio relevante voorbeelden die hun de ontwikkeling in de rollen illustreren en onderbouwen. Het gesprek dat na 20

weken plaatsvindt is een go/no go gesprek. Studenten dienen de verschillende rollen dan bereikt te hebben op het niveau 'geoefend'. Na 30 weken vindt het eindgesprek plaats met de stagedocent en de stagebegeleider. De student laat zien dat hij de rollen beheerst op het niveau 'startbekwaam'. De beoordeling vindt plaats aan de hand van het evaluatiegesprek, het eindverslag van de student inzake de rollen en de bijgevoegde bewijsstukken c.q. voorbeelden. De stagebegeleider geeft een adviesbeoordeling.

Thesis

De thesis omvat twee periodes (30 EC). Studenten schrijven de thesis in groepen van twee a drie studenten. Studenten kunnen zelf kiezen met wie ze hun thesis willen schrijven. In de thesis laten studenten zien dat zij op het niveau startbekwaam bezig zijn met de ontwikkeling van het beroep. Dat kan door middel van praktijkgericht onderzoek. In de thesis laten studenten bovendien zien dat zij projectmatig kunnen werken, in samenwerking met studenten, eventuele opdrachtgevers, een lectoraat. In de thesis signaleren de studenten een logopedisch relevant probleem; evalueren zij dit probleem en beschrijven de studenten mogelijke oplossingen. Het thesis proces start met het schrijven van een stappenplan, dat beoordeeld wordt door de coach / thesisbegeleider.

De begeleiding van de studenten bij het schrijven van hun thesis vindt plaats in de eerder genoemde thesiskringen. Deze zijn gekoppeld aan de CoP's binnen een bepaald domein. De thesiskring komt maximaal acht keer bijeen en fungeert als klankbord voor studenten. In de thesiskring wordt, onder begeleiding van een coach, gewerkt met een vaste agenda waarbij inhoud, proces en voortgang gezamenlijk worden besproken en afspraken worden gemaakt. De thesiskring voorziet studenten van feedback en studenten leren van en met elkaar. Studenten krijgen ook individuele begeleiding van de coach / thesisbegeleider.

Met de thesis worden de volgende rollen getoetst: professional, samenwerker, ondernemer

en innovator. Afhankelijk van het thesisonderwerp kunnen studenten ook andere rollen ontwikkelen tijdens hun thesisproces. De thesis wordt beoordeeld door de coach / thesisbegeleider en een onafhankelijke beoordelaar aan de hand van een beoordelingsformulier.

Onderdeel van het thesis proces zijn individuele reflectieverslagen waarin de student reflecteert op de verschillende rollen en een tussentijdse evaluatie. Dit wordt beoordeeld door de coach / thesisbegeleider.

Na een voldoende beoordeling van de thesis vindt de presentatie en de verdediging plaats. Daarbij beoordeelt een jury (met behulp van een beoordelingsformulier) de presentatie en de vragenronde. De jury bestaat uit de coach, de onafhankelijke beoordelaar en de voorzitter van de jury. De voorzitter van de jury is een docent of een coach bachelorthesis van Zuyd Hogeschool. Bij een voldoende beoordeling van het product (de thesis), het individuele leerproces en de presentatie heeft de student voldaan aan de eisen. De thesis weegt hierin drie keer zo zwaar mee.

De opleiding heeft de ambitie om met ingang van het nieuwe studiejaar ruimte te bieden aan een breder scala afstudeerwerken op niveau startbekwaam. Daarbij bepaalt de student met welke producten hij wil aantonen dat hij startbekwaam is. Dit komt volgens de opleiding tegemoet aan meer zelfregie van de student passend bij de rollen van het landelijk opleidingsprofiel.

Het is de commissie opgevallen dat de bachelorthesis vrij omvangrijk is. Studenten waarderen dit, zo hebben zij desgevraagd opgemerkt. Dit geeft hen de gelegenheid in het onderzoek hun eigen interesses te volgen. Het versterken van de relatie tussen thesis en stage zou waardevol kunnen zijn, al is deze mogelijkheid er volgens studenten nu ook al. Studenten waarderen de thesiskringen en de feedback die ze daarin van verschillende kanten krijgen. De coach monitort tijdens de thesiskringen of studenten een gelijk-

waardige bijdrage leveren aan de thesis. De individuele ontwikkeling van de student wordt beoordeeld met een individueel cijfer, het cijfer voor de thesis en presentatie is voor alle groepsleden gelijk.

De samenwerking bij de thesis is onderwerp van gesprek in de thesiskring of met de coach. Mocht het niet werken tussen studenten (of studenten en coach) dan zijn er mogelijkheden om dit te bespreken en de samenstelling eventueel te veranderen.

Tijdens de visitatie is opgemerkt dat, met betrekking tot IPOS, de opleiding vanaf komende studiejaar het ook mogelijk wil maken voor studenten om samen met studenten van een andere opleiding in de gezondheidszorg een bachelorthesis te schrijven.

De opleiding onderhoudt contact met haar alumni middels de alumnikring Zuyd Logopedie. Deze kring komt gemiddeld twee keer per jaar bijeen. De alumni waarmee de commissie gesproken heeft zijn hier positief over. Deze bijeenkomsten worden benut om voor hen relevante zaken te bespreken zoals arbeidsvoorwaarden en om feedback aan de opleiding te geven. Alumni voelen zich daarin gehoord door de opleiding; hun feedback wordt serieus genomen. Alumni wordt ook gevraagd casuïstiek voor de opleiding aan te leveren.

Overwegingen

De commissie concludeert dat de opleiding een degelijk en zorgvuldig afstudeerproces heeft ingericht. Het eindniveau wordt bepaald met behulp van de stage en de bachelorthesis.

Om zich een oordeel te vormen over het eindniveau van de studenten, heeft de commissie voorafgaand aan de visitatie vijftien theses en stageverslagen bestudeerd.

Op basis van de bestudeerde theses concludeert de commissie dat afgestudeerden de beoogde

leerresultaten en het gewenste eindniveau realiseren. De commissie vindt de bestudeerde theses methodologisch sterk en van kwalitatief hoog niveau en in een aantal gevallen het bachelorniveau overstijgen. Dat studenten ruim de tijd hebben voor hun thesis (30 EC) en er in het programma veel aandacht is voor onderzoeksvaardigheden draagt hier volgens de commissie aan bij. De commissie merkt op dat er in de theses weinig selecties worden gemaakt inzake de belangrijkste resultaten; alles wordt gepresenteerd. Ook vindt de commissie dat de theses bondiger kunnen worden geschreven.

In relatie tot de ambitie van de opleiding om ruimte te bieden aan een breder scala afstudeerwerken vraagt de commissie zich af of de huidige bijna wetenschappelijk georiënteerde thesis daarbij past en of deze voldoende representatief is voor de dagelijkse praktijk van logopedisten. Over het algemeen vindt de commissie dat de beoordelingen van de thesis navolgbaar en goed onderbouwd zijn. Het is de commissie echter niet altijd duidelijk hoe het precieze cijfer van de thesis (bijvoorbeeld een 7,3) tot stand is gekomen. Ook stelt de commissie vast dat de stagedossiers zeer divers zijn en dat omvang van de feedback wisselend is. In gesprek hierover met docenten is dit herkend en aangemerkt als verbeterpunt. Opgemerkt is dat vanaf dit studiejaar de thesis beoordeeld zal worden met hele of halve punten.

Inzake de stage is de stagedocent verantwoordelijk voor de beoordeling van de student. De stagebegeleider op de werkplek geeft een advies. Hoewel dit volgens de commissie niet perse overeenkomt met het vier-ogen-principe, acht de commissie dit wel adequaat. Temeer omdat dit onderwerp van gesprek is (en blijft) in de opleiding, afgestemd is met de andere logopedie opleidingen in het landelijke overleg en er ook kalibreersessies inzake de stagebeoordeling belegd worden met stagedocenten om de onafhankelijkheid en betrouwbaarheid van de beoordelingen zoveel mogelijk te borgen. Ook is er relatief veel

afstemming tussen de stagedocent en de stagebegeleider.

Op basis van de bestudeerde theses, stageverslagen en de gevoerde gesprekken met studenten en alumni stelt de commissie vast dat studenten en alumni in staat zijn hun weg in het werkveld te vinden.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, concludeert de commissie dat de opleiding aan deze standaard **voldoet**.

Bijlagen

Bijlage 1 Bijzonder kenmerk IPOS

De opleiding vraagt een bijzonder kenmerk Interprofessioneel Opleidingen en Samenwerken (IPOS) aan. Zuyd Hogeschool heeft als doel startbekwame zorgprofessionals op te leiden voor de arbeidsmarkt die in staat zijn om in de complexe beroepspraktijk samen te werken met andere professionals. Daartoe leren studenten zelfverantwoordelijk, doelgericht en methodisch samen te werken in bijvoorbeeld Interprofessionele Communities of Practice (IP CoP) en in het Interprofessioneel Teamoverleg (IP-teamoverleg). Studenten van de opleiding Logopedie krijgen binnen IPOS, samen met studenten van de opleidingen Fysiotherapie, Ergotherapie, Vaktherapie, Verpleegkunde en Huisartsengeneeskunde expliciet de gelegenheid om over, van en met elkaar interprofessioneel te leren gedurende de gehele bachelor opleiding.

criterium 1: Het te beoordelen kenmerk IPOS is onderscheidend voor de opleiding in relatie tot relevante opleidingen in het Nederlandse Hoger Onderwijs.

Bevindingen

De opleiding wil zich met IPOS onderscheiden van andere opleidingen middels:

- een specifiek competentieprofiel met interprofessionele (IP) competenties: er zijn vijf interprofessionele competenties geformuleerd (en gevalideerd) als basis voor een interprofessionele leer- en werkomgeving. Dit zijn de building blocks.
- integratie van IPOS in alle leerjaren: deze competenties zijn uitgewerkt in een interprofessioneel onderwijsprogramma geïntegreerd in alle leerjaren voor alle studenten Logopedie, Fysiotherapie, Ergotherapie, Vaktherapie en Verpleegkunde.
- expertise op IPOS: de instelling heeft nationaal en internationaal erkende expertise opgebouwd op het gebied van IPOS binnen het cluster van zorgopleidingen dankzij een zeer actieve werkgroep IPOS en innovatieve IP projecten en IP onderzoeken

De hierboven genoemde werkgroep IPOS bestaat uit docenten van alle opleidingen van het cluster Gezondheidszorg en onderzoekers van betrokken lectoraten. Elke betrokken opleiding is vertegenwoordigd in de werkgroep IPOS. De werkgroep heeft een actieve rol in de implementatie

van IP- onderwijs, netwerkvorming en (internationale) publicaties. De werkgroep heeft een groot interprofessioneel netwerk binnen en buiten Europa (met bijvoorbeeld partners uit het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Canada, Australië). Middels de werkgroep is de hogeschool lid van het European Interprofessional Practice and Education Network (EIPEN), van The Centre for the Advancement of Interprofessional Education (CAIPE) en mede-initiatiefnemer van het netwerk voor Interprofessionele Educatie en Samenwerken (IPES).

De werkgroep heeft zich ingezet voor verspreiding van de opgedane kennis en ervaringen (middels bijdragen aan (internationale) congressen, workshops, presentaties en dergelijke) en publicaties ter beschikking gesteld. Om dit ook op internationaal niveau mogelijk te maken is een groot deel van de producten in het Engels geschreven. Op dit moment wordt ingezet op innovatieve projecten en onderzoek over IPOS, bijvoorbeeld middels promotietrajecten. Daarnaast wordt het IP-onderwijs verbreed naar clusters buiten het zorgdomein binnen de hogeschool.

Overwegingen

De commissie stelt vast dat de opleiding op het gebied van IPOS onderscheidend is ten opzichte van andere opleidingen Logopedie in Nederland. IPOS is vertaald in een specifieke set competenties die uitgewerkt zijn in een onderwijsprogramma dat in alle leerjaren van de opleiding Logopedie consequent wordt uitgevoerd. De commissie stelt bovendien vast dat de noodzaak aan IPOS door zowel docenten als studenten wordt

onderschreven. De commissie onderschrijft deze noodzaak eveneens.

Meer in het algemeen concludeert de commissie dat de opleiding op het gebied van IPOS een landelijke voortrekkersrol vervult, actief haar kennis en ervaringen deelt en bijdraagt aan de wetenschappelijke onderbouwing van IPOS. De commissie is niet alleen zelf goed op de hoogte van de landelijke situatie, zij heeft tijdens de visitatie ook diverse voorbeelden gezien van de voortrekkersrol van de opleiding op dit gebied. Zoals (internationale) keynotes verzorgen op congressen en hands on workshops geven over IP-competenties en inbedding daarvan in curricula. Daarnaast werken ook steeds meer andere opleidingen mee aan IPOS, zoals mbo-zorg opleidingen en de wo-opleidingen geneeskunde en gezondheidswetenschappen van Universiteit Maastricht. Dit versterkt het opleidingsoverstijgende karakter van IPOS.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, concludeert de commissie dat de opleiding aan dit criterium **voldoet**.

Criterium 2: De gevolgen van het te beoordelen kenmerk voor de kwaliteit van het onderwijs zijn geoperationaliseerd aan de hand van de relevante standaarden van het Beoordelingskader Accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland.

Bevindingen

Standaard 1

Het interprofessioneel onderwijs is gebouwd op een holistische kijk op samenwerken: alle (zorg)professionals zijn op de hoogte van een gezamenlijke cliëntgerichte aanpak, waarbij iedere professional op de hoogte is van de hulpvraag van de cliënt in een brede context en weet wie waarom wat gaat doen met de cliënt in het licht van een gezamenlijke aanpak. De hogeschool en de opleiding hebben de visie op IPOS verwoord in het document 'IPOS Fundering en vormgeving'.

Daarin wordt ingegaan op de visie van de hogeschool en de uitwerking daarvan in de specifieke IPOS competenties.

De beoogde leerresultaten van IPOS zijn verwoord in kerncompetenties. Deze kerncompetenties zijn afgeleid van de CanMEDS rollen en de vijf internationale key competencies van het European Interprofessional Education Network (EIPEN). De hogeschool kiest er daarbij nadrukkelijk voor om de CanMEDS rol van collaborator centraal te stellen waarmee de kern van interprofessioneel samenwerken benadrukt wordt.

De IPOS kerncompetenties zijn:

1. Elkaars competenties kennen en begrijpen;
2. Werken met interprofessionele zorgplannen;
3. Probleemoplossend handelen in IP-teams;
4. Passend interprofessioneel verwijzen;
5. Evalueren van interprofessioneel teamwork.

De hogeschool noemt dit de building blocks van interprofessioneel werken. Deze kerncompetenties of building blocks zijn uitgewerkt in deelcompetenties die een toenemende mate van complexiteit, verantwoordelijkheid en mate van transfer kennen. De deelcompetenties zijn uitgewerkt op de volgende niveaus:

1. Startniveau curriculum: beginnend (deelcompetenties te behalen in jaar 1).
2. Mediumniveau curriculum: geoefend (deelcompetenties te behalen in jaar 2).
3. Eindniveau curriculum: startbekwaam (deelcompetenties te behalen in jaar 3 en 4).

Een voorbeeld van deze uitwerking is de kerncompetenties 'Elkaars competenties kennen en begrijpen'. Op startniveau is dit vertaald in bijvoorbeeld 'Kan eigen rollen en verantwoordelijkheden in IP teams beschrijven' en 'Kan verantwoordelijkheden en competenties van andere professionals beschrijven en grenzen herkennen'. Op het mediumniveau wordt verwacht dat een student 'gegevens van andere professionals kan toepassen in de eigen interventie' of dat de student 'kan opgaan met verschillen, misverstanden,

tegenstrijdigheden en tekortkomingen van teamleden.

De IP competenties zijn gevalideerd door collega's uit het werkveld, in de vorm van een klankbordgroep. De IP competenties worden door alle opleidingen van het cluster Gezondheidszorg gebruikt. Op internationaal niveau zijn de IP competenties in samenwerking met netwerk EIPEN gevalideerd. Naast de eigen opleidingen doen steeds meer opleidingen mee aan IPOS, zoals mbo-zorgopleidingen en de wo-opleidingen geneeskunde en gezondheidswetenschappen van Universiteit Maastricht.

Standaard 2

Op basis van de hiervoor benoemde kerncompetenties is een programma ontwikkeld voor IPOS dat alle studenten van alle opleidingen van het cluster Gezondheidszorg volgen. Dit betekent dat studenten gedurende de gehele opleiding, van het eerste tot en met het vierde jaar, in een doorlopende IP leerlijn over, van en met elkaar leren. Het onderwijs wordt verzorgd door de interprofessionele community of practice.

In het IP programma ligt in het eerste jaar de nadruk op de rol van de professional. In de interprofessionele community of practice leren studenten elkaars professie kennen aan de hand van een casus. Daarnaast demonstreren zij specifieke vaardigheden van hun eigen discipline. In jaar 2 ligt de focus op de professional en de cliënt. Met behulp van een casus gaan de studenten van verschillende opleidingen een IP-teamoverleg uitvoeren (aan de hand van een evidence-based stappenplan), om zo tot een gezamenlijk zorgplan voor de cliënt te komen. In jaar 3 en 4 ligt de nadruk op de praktijk. Studenten doen mee aan het IP programma "Mens achter de Patiënt" en nemen deel aan het IP teamoverleg op de Universiteit Maastricht. Daarnaast voeren de studenten tijdens de stage een aantal zelfgekozen interprofessionele opdrachten uit.

Naast het hierboven geschetste IP programma krijgt IPOS ook op andere manieren aandacht

binnen de opleiding Logopedie. In de eerste twee jaar van de opleiding Logopedie maken studenten zich de IP-competenties eigen door interprofessioneel samen te werken binnen de blok gereleerde praktijkopdrachten. Studenten leren van meet af aan te acteren in een interprofessionele omgeving. Dit krijgt onder andere vorm binnen het Leerbedrijf en de leerlijn Onderzoeksmethodologie. In blok 8 (jaar 2) vindt een IPOS-congres plaats voor en door studenten Fysiotherapie en Logopedie. In het Top-traject (jaar 3 en 4) vormen stage, de persoonlijke studieruimte en de afstudeeropdracht een context waarin IPOS ingebed is.

Docenten

Het onderwijs binnen de interprofessionele CoP wordt verzorgd door docenten van de verschillende opleidingen. Daarmee wil de hogeschool het interprofessionele karakter extra benadrukken. Vanuit de opleiding Logopedie nemen docenten deel vanuit diverse communities of practice. Dit zijn veelal logopedisten die vanuit de praktijk zelf ervaring hebben met interprofessioneel samenwerken.

De hogeschool wil daarmee borgen dat de relatie naar de diverse professies en de praktijk wordt gelegd. Er wordt een link gelegd naar het OBLN en de kernhandelingen bij de rol van de logopedist als samenwerker komen expliciet aan bod. Naast docenten spelen (ouderejaars) studenten als student-tutor een rol in het programma. Dat doen zij onder begeleiding van een docent-tutor. Deze student-tutores worden, net als de deelnemende docenten, voorbereid op hun taak door middel van weblectures en tutoerenbijeenkomsten.

Standaard 3

Passend bij het IP programma is een toetsprogramma opgesteld. Het toetsprogramma wordt jaarlijks geëvalueerd met studenten, werkveld en docenten. Betrokken docenten treden op als assessor en examiner. De docent beoordeelt de student en geeft feedback en advies. De beoordelende docent kan van alle betrokken opleidingen afkomstig zijn. Student-tutores kunnen, onder eindverantwoordelijkheid van de docenten,

ook een rol in de toetsing hebben. Bij een onvoldoende beoordeling heeft de student elk jaar een mogelijkheid tot herkansing.

In het eerste jaar vindt de toetsing plaats middels een portfolio. Het portfolio bestaat uit een aantal groepsproducten (mindmap casus, samenvatting interview, verslag demonstratie) en een individueel reflectieverslag. Het portfolio wordt summatief beoordeeld aan de hand van een rubric voor de groepsproducten en voor het individuele reflectieverslag. Gedurende het jaar vindt formatieve evaluatie plaats van de demonstraties die studenten aan elkaar geven van hun discipline. Ook in het tweede jaar vindt de toetsing plaats middels een portfolio. Dit bestaat uit het interprofessioneel zorgplan (groepsproduct) en een individuele reflectie en wordt summatief getoetst met behulp van een rubric. Formatieve evaluatie vindt in het tweede jaar plaats bij de gesimuleerde anamnese en het gesimuleerd interprofessioneel teamoverleg.

In het derde en vierde jaar tonen studenten zelf aan hun IP competenties te beheersen middels IP stageactiviteiten. Studenten houden de producten die voortvloeien uit de stageactiviteiten zelf bij in hun stage portfolio. De IP stageactiviteiten worden tijdens een beoordelingsgesprek beoordeeld door de stagebegeleider vanuit de eigen opleiding, met behulp van een rubric of een beoordelingslijst. IP Mens Achter de Patiënt (IP-MaP) wordt getoetst met een formatieve evaluatie en een summatieve beoordeling. Dit vindt plaats door een docent van Zuyd Hogeschool, Universiteit Maastricht, Vista of Gilde Opleidingen. Binnen het IP Teamoverleg vindt er een formatieve evaluatie plaats aangaande het proces. Dit wordt begeleid door betrokken docent (van Zuyd Hogeschool of Universiteit Maastricht).

De toetsing van de IP competenties is ook onderwerp van promotieonderzoek geweest van één van de betrokken docenten.

Standaard 4

Middels het portfolio en de daarbij behorende groepsproducten en individuele reflectieverslagen, de stagebeoordeling en de beoordeling van de IP MAP en het IP Teamoverleg, laten studenten zien dat zij de IP competenties ontwikkelen en beheersen. Daarnaast zijn deze competenties onderdeel van het programma van de opleiding Logopedie (bijvoorbeeld in het Leerbedrijf). Ook zijn studenten 'partners' in IP afstudeerwerken samen met studenten uit andere opleidingen. De (afstudeer)projecten vanuit het lectoraat Autonomie en Participatie zijn eveneens interprofessioneel.

Bij de opleiding Logopedie wordt de CanMEDS rol van samenwerker en IPOS op eindniveau getoetst in de tweede stage. Onderdeel van de tweede stage is interprofessioneel samenwerken in het eerder genoemde IP teamoverleg. Dit betreft een samenwerkingsproject tussen Zuyd en Universiteit Maastricht. Het IP-teamoverleg is bedoeld voor studenten ergotherapie, fysiotherapie, logopedie, vaktherapie en verpleegkunde uit het 3e en 4e studiejaar (stagiaires) en vindt één keer per maand plaats. Studenten bereiden casussen voor, nemen deel aan het overleg en maken na elke bijeenkomst een reflectieverslag.

Tijdens de visitatie is opgemerkt dat, met betrekking tot IPOS, de opleiding vanaf komende studiejaar het ook mogelijk wil maken voor studenten om samen met studenten van een andere opleiding in de gezondheidszorg een bachelorthesis te schrijven.

Overwegingen

De commissie concludeert dat IPOS expliciet vertaald is in de beoogde leerresultaten, het programma, de toetsing en het gerealiseerde eindniveau. De apart gedefinieerde IPOS kerncompetenties gelden voor alle studenten van alle betrokken opleidingen, net als het voor IPOS ontwikkelde en geïntegreerde onderwijsprogramma. Dit wordt door studenten van alle betrokken opleidingen gezamenlijk gevolgd. Het programma stelt studenten in staat met en van elkaar te leren,

niet alleen binnen de hogeschool maar ook daarbuiten. De commissie acht dit zeer waardevol voor de toekomstige beroepspraktijk van studenten waarin dit ook van hen verwacht zal worden. De kerncompetenties worden op een betrouwbare en valide manier getoetst, waarbij docenten van de verschillende betrokken opleidingen een rol hebben. De commissie vindt het positief dat de opleiding mogelijk wil maken dat studenten samen met studenten van een andere opleiding in de gezondheidszorg een bachelorthesis schrijven. Dit zal bijdragen aan de verwerving van de IPOS competenties.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, concludeert de commissie dat de opleiding aan dit criterium **voldoet**.

Criterion 3: Het te beoordelen kenmerk is van wezenlijk belang voor de aard van de opleiding.

Bevindingen

Zoals eerder opgemerkt, wil Zuyd Hogeschool startbekwame zorgprofessionals opleiden voor de arbeidsmarkt die in staat zijn om in de complexe beroepspraktijk samen te werken met andere professionals. De hogeschool acht dit van groot belang in een maatschappij waarin de gezondheidszorg voor steeds grotere uitdagingen staat. Door de toenemende complexiteit van de hulpvragen worden steeds meer professionals bij zorgprocessen betrokken. Van hen wordt verwacht dat zij in staat zijn functioneel en succesvol samen te werken. Het cluster Gezondheidszorg heeft IPOS als een speerpunt benoemd om deze andere manier van denken en werken in de gezondheidszorg kracht bij te zetten. Een recente Zuyd-brede pijler in onderwijsvernieuwing is het 'ontscholen' en 'ontschotten' van opleidingen en meer een meer toewerken naar het professioneel participeren in communities of practice. Deze twee innovaties, IPOS en CoP zijn vervlochten tot praktijkgerichte onderwijsmodules in een interprofessionele context voor studenten en docenten.

De opleiding Logopedie werkt vanuit een benadering waarbij de participatie van burgers centraal staat en niet de ziekte. De opleiding sluit daarin aan bij een landelijk gesignaleerde verschuiving van discipline specifieke interventies naar cliënt gecentreerde interventies in interprofessionele teams, waar ook de logopedist deel uit van maakt. Daarbij wordt bewust gekozen voor een interprofessionele benadering gericht op samenwerking en het versterken en aanvullen van elkaars expertise binnen en buiten het domein van zorg en welzijn. De opleiding ziet IPOS als een must voor (zorg)professionals in opleiding en voor logopedie professionals die de arbeidsmarkt instappen.

Overwegingen

De commissie concludeert dat het bijzonder kenmerk IPOS op verschillende niveaus van belang is. Zo sluit de opleiding (en de hogeschool) hiermee aan bij relevante ontwikkelingen in onze maatschappij waarin hulpvragen complexer worden en vragen om samenwerking tussen professionals en een interprofessionele benadering. Dit past bovendien bij de visie van de hogeschool die expliciet gericht is op het opleiden van studenten die in staat zijn om in de complexe beroepspraktijk samen te werken met andere professionals. IPOS geeft concreet invulling aan dit samenwerken met andere professionals.

Voor de opleiding draagt het bijzonder kenmerk bij aan de realisatie van de veranderende rol van de logopedist. Van logopedisten wordt verwacht dat zij zich steeds meer richten op samenwerken, ondernemen, leren en innoveren. Dit past bovendien bij de transities die benoemd zijn in het Opleidingsprofiel Bachelor Logopedie Nederland. Deze overwegingen in ogenschouw nemend, concludeert de commissie dat de opleiding aan dit criterium **voldoet**.

Tot slot

De commissie stelt vast dat de opleiding aan alle criteria inzake het bijzonder kenmerk voldoet en adviseert de NVAO het bijzonder kenmerk toe te kennen aan de bacheloropleiding Logopedie van Zuyd Hogeschool.

Bijlage 2 Visitatiecommissie

Deze notitie is volgens het NVAO-format opgesteld.

Naam panellid (incl. tituluur)	Korte functiebeschrijving van de panelleden (1-3 zinnen)
mr. K.S. (Karina) Visscher	Directeur van de Avans Academie Associate Degrees
R. R .A. (Rudy) Vandevoorde MSc	Lesgever en medewerker Postgraduaat Leerstoornissen in samenwerking met Artevelde Hogeschool Gent, Thomas More Hogeschool Antwerpen en Hogeschool Gent .
dr. C. (Karin) A.M. Neijenhuis	Lector Zorg voor Communicatie Kenniscentrum Zorginnovatie en Hoofddocent opleiding logopedie Instituut voor Gezondheidszorg, Hogeschool Rotterdam.
P. (Perry) van Loon	Student Bestuur & Organiseringswetenschap aan de Universiteit Utrecht (minor: Onderwijswetenschap)
mr. K.S. (Karina) Visscher	Directeur van de Avans Academie Associate Degrees

De commissie werd bijgestaan door Titia Busing, secretaris gecertificeerd door NVAO.

Alle commissieleden hebben een verklaring van onafhankelijkheid en onpartijdigheid ingevuld, ondertekend en deze zijn ingeleverd bij NVAO.

Bijlage 3 Programma visitatie

Maandag 2 december: dag 1 visitatie (lokaal D3.107)

Tijdstip	Programmaonderdeel
12.00-12.15	Ontvangst
12.15-13.00	Lunch
13.00-14.00	Vorbereiding panel en inzage materialen
14.00-14.30	Pitch: Dit is het verhaal van Zuyd Logopedie
14.30-15.15	Gesprek opleidingsmanagement
15.15-16.00	Break en vervolg inzage
16.00-17.00	Thema: Functioneren studenten en afgestudeerden in de praktijk
17.00-17.30	Open consultatie
17.30	Afsluiting dag 1 visitatie

Dinsdag 3 december: dag 2 visitatie (lokaal D3.107)

Tijdstip	Programmaonderdeel
09.00-09.15	Welkom en eventuele vragen
09.15-10.00	Thema: Onderwijsleeromgeving jaar 1 en 2
10.00-10.30	Verificatiegesprek met alleen docenten
10.30-10.45	Break
10.45-11.00	Pitch: Interprofessioneel Samenwerken? Yes!
11.00-12.00	Thema: Onderwijsleeromgeving Toptraject jaar 3 en 4
12.00-12.30	Verificatiegesprek met alleen studenten
12.30-13.30	Lunch en overleg
13.30-14.15	Get the picture: onderwijs in uitvoering
14.15-15.00	Thema Borging
15.00-15.15	Korte break
15.15-15.45	Eventueel extra gesprek
15.45-16.45	Beoordelingsoverleg
16.45-17.15	Beknopte terugkoppeling bevindingen aan team en studenten
17.15	Afsluiting dag 2 visitatie

Bijlage 4 Bestudeerde documenten

- Zelfevaluatie inclusief bronnen en bijlagen
- Missie en visie Academie Logopedie
- Brochure Passie voor ontwikkeling
- PPO Logopedie factsheet
- PPO Praatwijzer
- Factsheet succesvol studeren
- Routekaart succesvol studeren Logopedie
- Curriculumoverzicht
- OER Logopedie
- Basisjaarplanning Academie Logopedie
- Dashboard HR en deskundigheid personeel team Logopedie
- Werken in CoP's
- Checklist borging toetsing
- Toetsplan 2019-2024 Zuyd
- Stagegidsen
- Regelingen Bachelortheses
- Rubric Stage
- Theses, stageverslagen en beoordeling van 15 studenten
- 5 Building Blocks Key Competencies 1.0
- IP CoP praktijkleren NL
- IP teamoverleg NL
- IPE buildingblocks ENG
- IPE toolkit faculty development EN
- IPOS kolomoverstijgend NL
- IPOS LIME INTERfacultair NL
- IPOS M-ZIC NL
- IPOS preventiecentrum
- IPOS programma jaar3+4 NL
- IPOS programma jaar 1+2 NL
- IPOS programma totaal A3 NL
- IPOS YPO NL
- IPOS Fundering en vormgeving 1.0